

NAŠE HLASY

DIRECTED BY EDITORIAL BOARD
Published weekly by "Our Voices" Pu-
blishing Co., 1255 Queen St. W., Toronto.
LE. #2135. — Printed by Litera Printing
Co., Toronto. — Subscription: Canada
\$4.00, all other Countries: \$5.00

INDEPENDENT CZECHOSLOVAK WEEKLY—NEZÁVISLÝ ČESKOSLOVENSKÝ TÝDENÍK

Saturday, August 24, 1963. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash. No. 32. (330) Vol. IX.

AUTOMATIZACE A VÝCHOVA

CESTA K ZAMĚSTNANOSTI

ANTONÍN CEKOTA

AUTOR TÉTO STUDIE BYL POŽADÁN ONTARIJSKÝM MINISTREM HOSPODÁŘSTVÍ A ROZVOJE HON. R. MAC-AULAY K ÚČASTI NA KONFERENCI O AUTOMATIZACI A SOCIALNÍCH ZMĚNÁCH, JEŽ SE BUDE KONAT V TORONTU VE DNECH 17. AŽ 19. ZÁŘÍ. NA TÉTO KONFERENCI, JEŽ JE SPONSOROVÁNA MINISTERSTVY HOSPODÁŘSTVÍ A ROZVOJE, ŠKOLSTVÍ A PRÁCE A ONTARIJSKOU HOSPODÁŘSKOU RADOU, ANTONÍN CEKOTA PŘEDNESE TAKÉ HLAVNÍ MÝSLÉNKY OBSAŽENÉ V DNEŠNÍ STUDII. VZHLEDEM K VÝZNAMU, JEŽ TĚMTO MÝSLÉNKAM PŘIKLÁDÁME, VĚNUJEME CEKOTOVĚ STUDII TĚMER POLOVINU DNEŠNÍHO ČÍSLA

Dříve než-li rozvineme poslední pracovní doby pod čtyřicet hlédnouti hlavní body čtyř, které ji předcházely.

První článek uvedl, že zkrácení pracovní doby pod čtyřicet hodin týdně nepovede k zvýšení zaměstnanosti; dále, že lepší jakost a nižší cena zboží importovaného vždycky vytlačí z trhu zboží domácí, jež se mu nevyrovná v jakosti, ceně anebo v obojím.

Druhý a třetí ukazovaly vliv nástrojů a strojů na vývoj lidské společnosti a na jednotlivého člověka. Zatím co trvalo 3000 let, než-li se dostal vynález kola z Malé Asie na americký kontinent v šestnáctém století, výrobní prostředky člověka v našem století se změnily nejméně již třikrát.

Poslední článek zjišťuje, že dnešní mladý člověk, který má před sebou 40 až 50 let pracovní kariery musí očekávat asi deset až patnáct podstatných změn ve svém zaměstnání. Tento článek naznačuje, že dnešní člověk na takové změny připraven není a že je v mnohém ohledu méně schopným postarat se sám o sebe, než-li se dovedli lidé generací minulých. Je zde uvedeno, že na tomto zakrnutí vrozených schopností člověka má vinu dnešní společnost. Jako prostředek k jeho záchraně (t. j. pravidelné zaměstnanosti) je doporučována "Výchova". Tvrdí, že tuto výchovu je nutno zorganizovat spojením všech sil demokratické společnosti, to jest jednotlivce, podniků, unii a politických vlád obcí, provincií a federální.

JAKÁ VÝCHOVA

Pocit, že "Výchova" je prostředkem k záchraně z marastu nezaměstnanosti je všeobecný. Na neštěstí většina dnešních lidí se stala obětí oně slovní semantiky, která ztotožňuje slovo s věcí. "Výchova" v myslích těchto lidí se ztotožnila se "školní výchovou". Je něco přímo křečovitě ve výzvách k mládeži, aby dokončila "High School" a snaha dostat se na university v mnoha případech vypadá zoufale. Kdo se ohlíží na to, že Bůh (anebo zákony dědičnosti) dal snad jen patnácti procentům lidí přirozené schopnosti obsáhnout skutečně universální universitní vzdělání! Protože na dverích osobních kanceláří dnešních podniků je uvedena (třeba neviditelným písmem) úvodní sloka z Dantova Pekla ("Zanechte vši naděje, kdož vstupujete"), shon po universitním diplomu je takový, že demokratická společnost požaduje, "universitní vzdělání pro každého". Třicet procent — třicetpět-čtyřicet? Proč se zastavit jen tam, když onen kus papíru má povahu klíče k místům nejen prezidenta a vice-prezidenta, ale i foremana anebo prodávče!

Naděje, již miliony lidí na tomto kontinentě vkládají do stamilionových ba miliardových vydání na tento druh výchovy, je stejně dojemná jako bezobsažná. Kdo si při tom všimá jak obrovská část těchto milionů se ztrácí ve stavbě školních paláců a věcí,

jež nejen nemají s výchovou nic společného, ale které skutečně výchově mladého člověka překážejí. Značná část prostředků, ztracených na takovou výchovu, schází na financování oně realistické výchovy, již je zapotřebí k vytržení milionů zdejších lidí z chronické zahálky, ať již zavinené nezaměstnaností anebo tím způsobem života, který vidí svůj účel v zahálčivém postoji "of taking it easy."

Automatizace, moderní stroje a moderní průmysl vytvořily určitý způsob (pattern) života, který si vyžaduje určitý typ člověka, schopného ovládnouti jej. Jestliže člověku devatenáctého století stačila snad šestina jeho života k výchově, jež mu pomohla ovládnouti životní styl století devatenáctého, dnešní člověk bude k tomu potřebovat snad polovinu svého života. Výchova, jež si žádá poloviny života, musí být proto naprosto jiná, než-li je dosavadní. Taková výchova nemůže, ba ani nesmí, pokračovat v jediném, nepřetržitěm běhu let (jak je to nyní běžné u výchovy dnešní, jež je v zásadě přerývkem století devatenáctého). Taková výchova musí být každodenní, celoživotní, zabírající každé období lidského věku od dětství až k hranicím neschopnosti stáří.

Jestliže automatizace a stroje osvobodily miliony lidí od fyzické práce (až po kritické hranice nezaměstnanosti) a jestliže moderní "computers" je osvobozují od mechanické driny mentální, neznamená to, že člověk byl zbaven každé námahy nadobro. Znamená to, že námaha v zápase o život (a o vlastní podstatu svého lidství) se přenesla do jiné oblasti — do oblasti nervů, mozku a ducha.

Jaké vyhlídky má člověk v tomto zápase a to nejen těch 10 či 15 procent "vyvolených", ale každý nad úrovní duševně zaostalých? Výzkumy dnešní psychologie ukazují, že jeho vyhlídky jsou dobré, protože: (a) vývojové schopnosti cortexu (šedé mozkové hmoty) jsou přímo nekonečné, ale že (b) většina dnešních lidí zaměstnává svůj mozek jen nepatrným zlomkem jeho vrozených schopností. Protože však mozek je vskutku jediným orgánem, který až dosud učinil člověka pánem svého okolí, naši jedinou naději v dnešních potížích je intenzivní výcvik mozku (a celého nervového systému) pravidelnou výchovou.

Člověk naší generace (a celé řady budoucích, pokud je možno si je představit) potřebuje ducha a mysl, jež jsou mnohem živější a pružnější, než-li tomu bylo kdykoliv v minulosti. Tato potřeba ovšem vyžaduje tak intenzivní používání a výcvik mozku a nervů, o němž je v dějinách jen málo příkladů — s výjimkou snad svobodných občanů v starořeckých Athenách. A protože ruce nejsou ničím jiným, než prodlouženým orgánem myslícího ústrojí, tento výcvik musí také zabírat ruce — ba vlastně každý tělesný orgán, který život udržuje. Cílem oně výchovy, která je schopna zachránit člověka před hnilobou nezaměstnanosti jsou tedy mozek a ruce tak pružné, zručné a ohebné,

že se dovedou přizpůsobiti každé změně a zvládnouti ji do té míry, že si v ní najde vždycky své místo k sebeupltnění.

DNEŠNÍ NEBEZPEČÍ A PŘEKÁŽKY

Bohužel veliké množství velkých výhod, vytvořených moderním průmyslem a automatizací je používáno proti takovému vývoji (t. j. výchově) člověka. Celá řada strojů, jež přijal nekriticky a bez sebedisciplíny, jež oslabily až po stupeň neschopnosti a lenosti (viz nechuť k čůzu, jež hraničí u mnoha až na neschopnost chůze). Některé z výrobků, chrlených automatizací v miliardovém množství a rozšiřovaných automatickou komunikací (i. e. všemi prostředky reklamy, jež jako duševní rakovina převzala úlohu výchovy) ho systematicky oslabují a ohlupují, jako je tomu v případě cigaretového kouře a nikotinu. Rakovina plic, jež je tím podporována, je v podstatě jen podřadným zjevem oslabování a ohlupování člověka v druhé polovině XX. století. Kdokoliv má oči k vidění a uši k slyšení zjistí si veliké množství takových oslabujících prvků fyzické a duševní degenerace na každém kroku. Takto v historickém období, představovaném automatizací se člověk ocitl v onom stavu tělesné a duševní slabosti, která jej činí méně schopným — ba přímo neschopným čelit změně, přizpůsobiti se změně a nakonec ji plně ovládnouti k svému prospěchu.

Ve své bezradnosti — ba přímo v zoufalství — moderní člověk v podvědomém pocitu svých upadajících schopností se obrací čím dál tím více na společnost a organizace ve zbožné touze, že tyto mu zachrání život proměňvše nějakým zázrakem jeho slabosti v sílu. Takto je připravován o svou svobodu, protože je chycen svými slabostmi, když je mu slibováno více požitků a výhod za méně úsilí, ba dokonce něco za nic. Protože v demokracii je vládcem jednatel, tento vládce je korumpován sliby, lichocením a zastíráním skutečnosti stejným způsobem, jakým bylo lichoceno dřívějším vládcům, těm císařům, králům a baronům, kteří žijíce v říši bláznů se domnívali, že život má sloužiti jim. V jejich pádu a zániku působily stejné prvky osobního rozvratu a oslabování, jež nyní v demokracii hlodají na občanů-voličů. Svoboda jednotlivce a demokracie, jež vytvořily onen mohutný nástroj technické civilizace, nejsou ohroženy komunistickou diktaturou zahraniční, ale slabostí jednotlivce doma. Svoboda, jako každý jiný vzácný statek, se dobývá a udržuje jen silou, která se ustavičně obnovuje. Začnou-li prameny síly vysychati v jednotlivci, je její ztráta jen otázkou času; a protože namáhavou práci světa, jež udržuje život, někdo dělat musí, ztratí-li se dobrovolné úsilí jednotlivce, je nahrazeno bičem diktatury — nucenou prací, normou, policií, systémem. Život lidí, kteří se dostali do takového postavení, pak osciluje mezi dvěma pocity: "U vod babylonských jsme seděli a plakali, když jsme vzpomínali

na Sion!" — a Madame Pompadour: "Po nás potopa!"

MOBILIZACE SCHOPNOSTI JEDNOTLIVCE

Schopnosti člověka pozůstávají v podstatě ze tří složek: vědění, zručnosti a vůle, jež mu dává osobní stanovisko, které se dá označiti jako charakter, názor, postoj k sobě, životu a okolí, k minulosti, přítomnosti a budoucnosti. Masy dnešního lidu jsou do jisté míry vychovány

AUTOMATIZACE A VÝCHOVA

Dokončení se strany 1.

cvik v osobní disciplíně při jejich provádění. V průmyslových podnicích tato idea si žádá zavedení (anebo značné rozšíření) pravidelného systému učňů spojeného s pravidelným systémem osobní odpovědnosti starších za jejich úplnou výchovu (vždy jednotlivce za jednotlivce).

Ve skutečnosti průmyslový a obchodní podnik je ohniskem této výchovy pro všechny. Jejím cílem má být nejen rozmnožení zručnosti pracujících (při níž by se každý naučil ovládat řadu operací a zaměstnání), ale také rozvinutí a ustavičné cvičení těch všeobecných schopností, jež činí člověka vzdělaným: ovládání jazyka, literatury, psaní, čísel a počtů, jakož i porozumění hlavním zákonům fyziky, biologie a vlastního zdraví. Zde je půda, na níž průmysl, obchod a dělnické unie se mohou setkat jako přirození spojenci, aby na ni řešily nejen problémy osudu jednotlivce a dělnictva, ale aby při tom také vybledly z dnešního slepého a sebevražedného konfliktu obsaženého v zásadě "víc za méně". Zde je také ta nejpłodnější základna, z níž demokratický průmysl, obchod a unie mohou vykonávat pozitivní tlak na politické vlády, aby zanechaly demagogie a věnovaly se skutečnému vládnutí, t. j. vytváření všeobecných podmínek, za nichž si může jednotlivec pomoci sám.

V podstatě "všeobecná celoživotní vzdělávací povinnost" se jeví jako nejmocnější prostředek k osvobození demokratické společnosti od demagogů a šarlatánů, kteří na ni dnes útočí všemi prostředky komunikací - tiskem, rozhlasem i televízi.

Z mnoha velikých problémů a úkolů, které vyvstanou při zavedení všeobecné celoživotní vzdělávací povinnosti, je účelno vyzvednouti zejména dva: (a) vzdělávací povinnost nezaměstnaných a (b) nutnost obrovské akce pro výchovu a přípravu učitelů a instruktorů.

Dnešní podpora v nezaměstnanosti, jež se ustavičně potácí mezi bankrotem finančním i mravním, vychází z konceptu platit něco člověku, který nedělá nic. Při tomto je celkem bezvýznamné, jestliže si tento člověk na takovou podporu platil ve formě premii srážených ze mzdy, anebo jestliže je mu placena z daní. Nejzávažnějším faktem je při ní to, že člověk, aby ji dostával, nedělá — ba přímo nesmí dělat nic.

Automatizace a moderní průmysl zmenšují množství fyzické a automaticky mentální práce a tím i počet lidí, kteří ji kdysi dělali. Tito lidé musí mít prostředky k životu a tyto prostředky musí vycházeti z plodů vytvořených automatizací. Bylo by čirým šílenstvím dusiti vývoj automatizace zvláštními daněmi; tyto finanční prostředky je možno a nutno opatřovat daněmi z výrobků. Ti, kteří však přijímají výnosy těchto daní ve formě podpor v nezaměstnanosti musí býti vázáni povinností pravidelného vzdělání, při níž výběr předmětů je ponechán jednotlivci, ale počet hodin a intenzita výcviku je řízena společností. Je možno si docela dobře představit výši platu v nezaměstnanosti úměrnou intenzitě a vzdělávacímu pokroku jednotlivce.

Všeobecná vzdělávací povinnost (založená na určitém množství hodin v každém roce — na příklad 100 až 200 hodin až do velmi vysokého věku) si vyžádá obrovské množství učitelů a instruktorů. Je přímo vyloučeno, aby všichni z nich byli profesionálové, kteří se nezabývají celý život ničím než učením. Buď třeba připravit učitelice ba miliony mužů a žen na úkol takového speciálního vyučování, jemuž věnují jen zlomek svého času, ale na něž musí být připravení výchovou a výcvikem ve speciálním umění: umění učit. Je tedy možno si představit, že každá obec v budoucnosti bude potřebovat zvláštní výchovný ústav na výcvik a výchovu takových učitelů stejně jako dnes potřebuje (a vesměs má) svou ne-

mocnici, hasičský sbor, policii, soud a vězení. Lze si také představit, že náklady na policii, soudy a vězení se budou zmenšovat v míře, v níž se bude stupňovat úsilí o skutečné všeobecné a celoživotní vzdělání.

OTÁZKA OSOBNÍ SVOBODY

Největší námitka, s níž se setkává idea všeobecného celoživotního vzdělání je, že sahá na osobní svobodu. Je to vážná námitka a je proto nutné se s ní vypořádat vážně.

Člověk se vypořádával s otázkou osobní svobody - buď sám anebo silami společnosti v každém věku. Byly doby a místa, kdy mohl dělat "damn well as he pleased" v divočině pralesů i divočině začátků průmyslu a unii. Tyto doby byly (a jsou) vždycky krátkého trvání, protože z této svobody nekynulo nic, nežli sebevražda a strach. Tato svoboda byla nakonec omezena a regulována zákonem, který z ní učinil svobodu politickou. Je to vzácná svoboda, ale je v ní stejné množství nátlaku jako volnosti; proto svoboda úplná to není.

Vzdělání a nadání lidé starých východních národů pohlížejí buď s pohrdáním anebo soucitem na člověka západních demokracií, zmitajících se ve zmatku svých choutek (větší auto, větší dům, větší swimming pool a více všeho) i zmatku svého zadlužení, spatřující v něm otroka smyslů a požitků. Tito lidé, které jejich kultura a vzdělání naučily, že materiální tužby a vášně člověka jsou beze dna, pohlížejí na naši dnešní Západní civilizaci s nedůvěrou a na její produkt, Západního člověka, se soucitem. Jsou to lidé, kteří po staletí usilovali o jiný druh osobní svobody — o svobodu vnitřní, založenou na vůli a sebekázi. Pozorujíc, jak svět Západu (k němuž počítají také komunismus) se snaží žít v materialistickém makrokosmu (při čemž požívá zeměkouli vzrůstajícím tempem), jsou přesvědčeni, že záchrana (a svoboda) člověka je v mikrokosmu materialistického a makrokosmu ducha. Jejich představa osobní svobody mří na sebeovládání prvního a rozvoj druhého.

Svoboda pravá je pravděpodobně kombinací obou: svobody politické a oné, jež je intimně osobní. Dnes, v záplavě společenských útoků na jednotlivce, které se rozrůstají se vzrůstem obyvatelstva, ona vnitřní svoboda je také jedinou nadějí zachování demokratické politické svobody. Kdo se neumí postarat sám o sebe, nemůže očekávat nic jiného nežli úpadek do stavu závislosti na společnosti. Taková odvislost je ovšem nekonečně beznadějnější, nežli závislost dětství, protože v ní není lásky.

Z Á V Ě R

V boji o osobní svobodu a ustavičnou zaměstnanost není potřebí pasivně čekat až stát anebo nějaké veřejné organizace připraví prostředky k všeobecnému celoživotnímu vzdělávání lidu. Tento boj je osobní a proto je možno jej započati osobně a kdykoliv.

Sdruží-li se k takovému zápasu skupina jednotlivců, jejich vyhlídka na úspěch jsou nekonečně lepší. Onen známý verš "chuť do práce tak snadno doživoří — a člověk z pohodlní, je-li sám" je stejně platný dnes, jako platil před 180 lety, když jej napsal Goethe. Ve skutečnosti veliký pokrok některých malých národů Evropy XIX. století vyrostl ze soukromé vzdělávací iniciativy občanů. V pozadí obrovského pokroku dánského zemědělství byla sebevzdělávací akce na venkově, při níž se lidé seznámili s dánskou historií, písněmi a starou kulturou; v pozadí obrovského rozvoje švýcarského průmyslu a zemědělství byla sebevýchova dospělých lidí, kteří se spojili v obcích v množství různých sdružení a spolků, založených k určitému praktickému účelu. V pozadí obrody českého národa v XIX. století bylo množství takových dobrovolných výchovných akcí, jako založení tělocvičné or-

NEJVĚTŠÍ RANCH SVĚTA

Nenachází se, jak by se dalo předpokládat, v tradiční oblasti cowboyů někde v Texasu, nýbrž v severní části Kanady. Ranch v rozloze 17,900 čtverečních mil je ohraničen Arktickým oceánem a řekami Mackenzie a Anderson. Ranch byl ustaven v roce 1929 kdy kanadská vláda zakoupila v Aljašce stádo 3,000 sobů jejichž pouť z Aljašky do Kanady trvala přes pět let. Stádo bylo zakoupeno v naději, že velký počet obyvatel kanadského Severu — Eskymáků — dá přednost životu "pěstitětu dobytka" před kočovným životem lovců. Tato naděje se splnila jen částečně neboť velká většina Eskymáků považuje svůj dosavadní způsob života za zajímavější a přirozenější. Poměrně jen malý počet Eskymáků je zaměstnán správou ranche. Kanadská vláda doplácí na ranch ročně položkou přesahující 100 tisíc dolarů po odečtení příjmů za prodané maso sobů které je prý velkou pochoutkou. Vládní projekt zatím nesplnil všechna očekávání a ve snaze o zlepšení hospodářského výsledku byl nyní dán do soukromé správy. Vzhledem k tomu, že oblast jest vysoce způsobila pro pěstování sobů a že maso sobů se těší velké oblibě Eskymáků, soukromá správa očekává, že se ranch stane v několika letech výnosným podnikem. Kanadský Mikuláš má v každém případě zaručen velký výběr sobů pro svou každoroční vánoční pouť k dětem. - ft -

NIC SE NEZMĚNIL

Nedávno sjezdovali slovenští a po nich českoslovenští novináři. Zejména na sjezdu slovenských novinářů jsme slyšeli ostrou kritiku nejen poměrů všeobecně, ale speciálně práce zahraničního zpravodajství, jak je vzhudoval velký stalinista Václav Kopecký hlavě paměti. Delegáti nadšeně tleskali každé zmínce, že o důležitých projevech zahraničních představitelů je třeba informovat buď tak, abychom věděli, co řekli, nebo raději vůbec ne!

O nedávném neobvykle závažném projevu presidenta Kennedého na washingtonské univerzitě, v němž oznámil konání porad o zastavení atomových pokusů vedoucích k uzavření dohody mezi USA Velkou Británií a USSR a zároveň vytýčil nové pohledy na otázku válek a míru — informovala ČTK tisk jen v té míře, že, Kennedy oznámil konání porad o atomových pokusech, ale další obsah jeho projevu redukovala na tři čtyři řádky — stěžují si Literární noviny. Takové zpravodajství, poznamenávají uvedené noviny, není ani novinářské, ani moudré a nakonec vůbec k ničemu. A dodávají, že by snad bývalo lépe na sjezdu novinářů netleskat, ale spíš pískat... ah.

PAPEŽ PAVEL VI PŘIJAL ČECHOSLOVÁKY

ZVLASTNÍ AUDIENCE VE VATIKANU —
PAPEŽ VZPOMÍNÁ NAVŠTĚVY V ČSR

Při příležitosti oslav 1100. výročí příchodu věrozvěstů Cyrila a Metoděje na Moravu, Papež Pavel VI udělil ve Vatikánu československým exulantům zvláštní audienci, při níž řekl:

“Mám radost, že mohu přivítat tak početnou skupinu, která tak vhodně představuje národ mně velmi milý.

Vaše přítomnost zde je mi připomínkou, jak jsou vaše dějiny spjaté s křesťanskou civilizací Evropy a do jaké míry vaše vlast přispěla k rozvoji myšlení, umění a práce, a to jak ve středověku, tak v novověku. Kdysi jsem navštívil vaši vlast a mám na ni dodnes nesmazatelnou vzpomínku, zvláště na krásu jejích měst, jejích kostelů a její krajiny. Ale nejen z osobních důvodů je mi váš národ drahý. Zvláště je mi milý pro svou katolickou víru. Svátá Stolic a celá Církev si váží jejích světlých tradic. Vaše dnešní návštěva mi poskytuje velmi

vhodnou příležitost, abych vyjádřil tyto city úcty a přátelství k Československu a jeho národům a to zvláště proto, že přicházíte, jak jste mi oznámili, s úmyslem oslavit jedenáctisté výročí příchodu svatých Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu, tedy do rozsáhlého a Bohem požehnaného kraje, který je vaší vlastí.

Vzpomínka na tyto světe mě naplňuje dojetím a nadějí. Oni jsou vaši ochránci a do jisté míry vaši zakladatelé. Zároveň jsou katolíci, jsou římsí! Jaci to společní přátelé! Jaci to bratři v nebi, povzbuzující k milování země, které hlásali evangelium, a zároveň k lásce k tomu to městu Řimu, které ctili. Vnučkají našim duším toužebnou naději, že se naplní jejich duchovní a věčný úděl.—Vyzývám je spolu s Vámi a za vás, a též za váš drahý národ; děkuji vám za vaši milou návštěvu; a všem vám uděluji své apoštolské požehnání.”

MAĎARSKÁ POHODA

M. Zvára

Není tomo tak dlouho, co jsme v pražských Literárních novinách četli ódy a opěvování Titovy Jugoslávie. 3. srpna 1963 jsme si přečetli ve stejných novinách reportáž Adolfa Hoffmeistera o jeho návštěvě v Maďarsku nazvané Maďarská pohoda. Je to však víc než reportáž. Je to obvinění stalinského režimu v Československu a jeho neschopnosti napokojit tužby svých podaných. Hoffmeister tím, že se obdivuje rychlým tempem pokračující maďarské liberalizaci, zároveň nepřímou žaluje na naše poměry. V Maďarsku jak se to Hoffmeister dověděl vypadá situace takto: Vláda se snaží umožnit lidem jejich přání. Snaží se lidem dokonce co nejméně zakazovat. Mají tam svobodu vystavovat a prodávat co se jim líbí. Svobodu neurčuje už policie, ale ohled na spoluobčany. Každý mluví tak jak myslí a nikdo jej za to nestihá. Nejsou fronty na maso a všude je hojnost ovoce a zeleniny. Produkty ze západu jsou prodávány volně v obchodech a ne jako u nás v Tuzexu. Doslova takto ličí čs. čtenáři Hoffmeister poměry v sousedním Maďarsku, čímž vlastně naznačuje, že maďarská vzpoura proti neudržitelným poměrům nebyla tak úplně zbytečná a že si maďarský lid přece jen vydobyl určité výhody s porovnáním s poměry v Československu. Hoffmeister tak

zvláště vyzdvihuje nedávné ustanovení maďarské vlády, že bezpodmínečně každý občan má právo dostat cestovní pas a cestovat do ciziny, kdy se mu zachce. Dokonce ještě si může na cestu vyměnit forinty za 70 amerických dolarů jako kapesné. Krásné přý je také, že to co si přivezou Maďaři domů ze svých cest na západ se nikdo úředně nestará a jsou to mnohdy i auta! Hoffmeister pak k tomu s nemalelou dávkou jedu dodává, že v Maďarsku se nyní nestojí fronty na maso a zeleninu, ale na italská a francouzská víza před konzuláty! Hoffmeister dodává, že pasy k cestování do ciziny dostanou nyní opravdu všichni, kteří o to požádají i ti co byli nedávno propuštěni z vězení! Jakými pocity prochází asi čtenář Hoffmeisterovy reportáže u nás v Československu, kde dosud vládnou stalinci, kde jsou fronty na maso a zeleninu a kde je téměř vyložené dostat pas k cestování za hranice, jmenovitě na Západ. Jak velká je touha zvláště u mladých cestovat za hranice nám odhalila Helena Klímová v červencovém Plameni, když napsala, že největší nesplněným snem čs. mládeže je cestovat za hranice naší republiky. Zdá se, že tak zdola proti Novotnému a jeho společníkům roste a opozice nabývá pevných forem.

STAROSTA NEW YORKU A LONDÝNSKÝ METAŘ

K zajímavé výměně dopisů došlo v těchto dnech mezi newyorským starostou Wagnerem a londýnským metařem Snoweyem. Korespondence byla zahájena dopisem pana Snoweye starostovi Wagnerovi: “Vaše blahorodí, moje jméno je Snowey a jsem v Londýně metařem a zametám na Westminsterském mostě v Londýně a protože pojednu na návštěvu do New Yorku na-

padlo mně, jestli byste mě nenechal zamést vaše náměstí Times Square, to by mi udělalo velkou radost, já si šetřím na cestu do New Yorku už léta a přijedu v září a budu v New Yorku tři dny než pojednu do Bostonu, tak kdybyste mě nechal zamést náměstí Times Square, bylo by to pro mě zvláštní a byl bych moc rád, s veškerou úctou váš londýnský metař Snowey.”

DRUHÝ SJEZD ČS. SPORTOVců V BELCAMPU

K TOMUTO velkému a historickému shromáždění na ledě došlo u příležitosti 1. Sjezdu našich sportovců letos o velikonocích v Torontě. Bylo to setkání mladé generace krasobruslařské reprezentované jmény Maria o Otto Jelínková, Jarmila Pachlová, Miroslava Náchodská, Svata a Mirek Starobovi, Margaret Bonková, s býv. vynikajícími ledními hokejisty véle s Josefem Malečkem, dr. Z. Petersem, ing. J. Schejbalem, ing. Janským atd., při čemž v hokejovém zápase upozornila na sebe celá řada talentovaných hokejistů z Toronta čs. původu. K 2. Sjezdu dochází ve dnech 31. srpna - 2. září v místě Batovy továrny v Belcampu u Baltimore ve státě Maryland. Tentokrát v letních sportech - kopané, odbíjené, tenise, golfu a stolním tenise budou soutěžit krajané-sportovci různého stáří z různých měst amerického kontinentu. Mnoho zdu 2. Sjezdu!

OTTA A RAKOUSKO

Rakušané jsou rádi, že se zbavili sovětské okupace. Od té doby životní úroveň jinak chudého Rakouska se zvýšila. Rakušané si žijí dobře a kdo zná jejich mentalitu, ví že si nepřejí být obtěžováni zbytečnými problémy. Toto jistě platí v případě Otty Habsburského, který jednak si dělá určité politické nároky a pak je tu otázka majetku rodu Habsburgů v Rakousku, kde mají kolem 30 milionů, převážně v pozemcích. Jméno Otty a rodu, který vládl u nás v českých zemích je spjato s historií našeho národa, který udělal za Habsburgy tečku, stejně tak jako chtějí nyní moderní Rakušané.

“Proč vracet se čtyřicet let na zpět pro něco, co je už vyřízeno”, ozývá se rakouské veřejné mínění. Když po první světové válce se rakousko-uherská monarchie rozpadla, byl vydán “Habsburský zákon”, jehož náplní bylo vyřadit tento bývalý panovnický rod z jakýchkoliv nároků na trůn.

Cisár Karel odmítl tento zákon přijmout a respektovat a když v roce 1922 zemřel, královská rodina se usadila ve Španělsku, kde císařovna Zita vydržovala skromný “královský dvůr”. Naléhala nato, aby mladý Otto byl uznávanou veličinou a tituloval ho, stejně tak jako ostatní služebníci “Vaše císařská výsost”. Otto pak vystudoval v Belgii, oženil se v r. 1931 s německou princeznou Reginou se kterou má šest dětí a žije nyní v Mnichově. Bývalý arcivévoda píše články do novin, ve kterých se snaží nalézt místo pro monarchii v atomovém věku, méně však je přístupný sociálnímu pokroku. Proto také rakouská socialistická strana staví se co nejrozhodněji proti jeho eventuelnímu návratu a jakémukoli vyjednávání a považuje ideu Otty za fantastické.

Vzhledem k tomu, že newyorská městská rada kampaň pod heslem “Udržujte své město čisté” a náměstí Times Square rozhodně není zdaleka tak čisté jako Westminsterský most, starosta Wagner odepsal, že “srdečně vítá nabídku přispět tak originálním způsobem, k úsilí udržovat město čisté.”

Takřka obratem přišel druhý dopis pana Snoweye: “Tož pane starosto, moc vám děkuji za váš dopis a pečlivě si ho uschovám navždycky, protože ta zlatá pečeť, to je něco, co bych jakživ neuvěděl, kdybyste mi nenapsal, a stejně si myslím, že kdybych byl napsal jinému starostovi, jistě by můj dopis hodil do koše a neodepsal, tak vám moc děkuji a taky za to, že mě necháte zamést náměstí Times Square, to mi udělá velkou radost. S veškerou úctou váš londýnský metař Snowey. Přiletím 1. září ráno ve čtvrt na šest letem číslo 521.”

Závěr je čistě americký. Až Snowey přiletí, uvítá ho na letišti osobní zástupce starosty Wagnera a odveze ho do hotelu v černém cadillacu městské správy. 3. září mu pak odevzdá nové koště z městského skladu a — s velkými fanfárami — ho uvede na náměstí Times Square k úkolu, jaký si neumyslel splnit dosud ještě žádný zahraniční turista.

SANNYASIN

Joža Procházka

“Zřejmě se zabýváte myšlenkou misionářství na západě”, řekl Petr. “Myslíte, že západní člověk je zralý stát se proselytou hinduismu? Je vám jistě jasno, že hinduismus ve své nižší formě, ve formě náboženství uctívajícího osobního Boha, bude mít velmi málo původu pro západní lidi. Na Šivovi a Višnovi ulpěla skvrna západní před

POZDRAV DĚLNÍKŮM V ČESKOSLOVENSKU

K dnešnímu svátku práce, tak jako v letech minulých, posíláme Vám naši zdravici. Vyjadřujeme Vám díky nás a našich sester a bratrů, kteří žijí v nesvobodě v Československu, za vše co jste vykonali nejen pro pracující Ameriky, ale i pro pracující celého světa.

Svátek práce není pro Vás obyčejným svátkem, je to den kdy oslavujete vítězství, které jste pro americký pracující lid vybojovali, a kdy se připravujete na další cestu k cílům, které tento den symbolizuje - a to k blahobytu v míru a svobodě.

Na oslavě prvního svátku práce v roce 1882 byl vysloven požadavek osmihodinového pracovního dne. Tento požadavek, a ostatní požadavky za které jste manifestovali před 81 lety, jsou dnes už dávno splněny. Nespokojili jste se však s vítězstvím, které jste dobyli v minulosti - chcete stále více a více.

Od té doby jste vzrostli na mohutnou sílu pracujících. Životní úroveň pracujících v Americe se ztrojnásobila, americký systém svobodného podnikání vyrábí více a lépe a pracující se těší většímu blahobytu a spokojenosti.

A nyní, kdy národní hospodářství vstupuje do éry úplné automatizace výroby a atomové energie, naléháte na ještě spravedlivější rozdělování výsledků práce o které se přičinuje nová technologie, jež může osvobodit nejen Ameriku, ale celý svět od bíd a jiného zla.

Ale v tento den neostavujete

jen hmotné výhody které jste za léta vybojovali, tento den je ve Vašich srdcích zasvěcen důstojnosti práce.

O svátku práce manifestujete za práva člověka, oslavujete svobodu, demokracii a sociální spravedlnost. Manifestujete za bratrství všech lidí, za mezinárodní dělnickou solidaritu v boji za lepší svět.

A všech hmotných a duchovních výhod a výsad, které jste až dosud získali, bylo dosaženo jen prostřednictvím Vás, jako svobodných a nezávislých odborových organizací v systému svobodného podnikání a za demokratické vlády.

Ideály svobodné práce, které symbolizují svátek práce jsou stále ohrožovány mezinárodním komunismem, který chce vnutit národům světa totalitní tyranii. Jsou ohrožovány diktátory, kteří vládnou v zemích kde lidská práva byla potlačena, kde neexistuje důstojnost člověka a kde policejní režimy vykořisťují dělníky bezohledně.

Americké dělnictvo a Vy jste nikdy nezapomněli na závazek vůči dělníkům za Železnou oponou, t. j. že budete vždy solidárně podporovat jejich boj za svobodu, za důstojnost práce, za demokracii a sociální spravedlnost a nade všechno, za dosažení spravedlivého a trvalého míru.

Ústředí svobodných československých odborů

Josef Horváth, úradující místopředseda, — František Cířka, tajemník.

Ontario má přes 250.000 jezer všech tvarů a velikostí. Z nich jenom 40.000 jezer je pojmenováno. Počet soukromých motorových lodí v naší provincii se odhaduje na 400.000.

DVA vynikající čs. sportovci zemřeli v Československu — bývalý a snad nejlepší náš hokejový brankář všech dob Boža Modrý a lehký atlet Jan Hanč. Ing. Modrý, který byl též vězněm komunistů, patřil k slavné éře našeho ledního hokeje před a těsně po druhé světové válce. Býval též hráčem házené v Sokole Smíchov. Jan Hanč byl znám před válkou jako vynikající sprinter VS. Praha a později se věnoval činnosti instruktorské a spisovatelské.

NEJLEPŠÍHO výkonu letošního roku na světě docílila čs. atletka Příkrylová ve skoku dalekém výkonem 6,47m.

OLYMPIJSKÝ turnaj v ledním hokeji napřesrok v Innsbrucku bude mít v první skupině osm účastníků, kteří si musí vybojovat účast v kvalifikačních zápasech, zatím co poražení budou hrát ve druhé skupině. Nastoupí tyto dvojice: Kanada-Jugoslavie, Rusko-Maďarsko, Švédsko-Itálie, Československo-Japonsko, (nebo Austrálie) Finsko-Rakousko, Německo-Polsko, USA.-Rumunsko a Norsko-Švýcarsko. V těchto dvojicích jsou první jmenováni favority.

PRVNÍM černochem v historii, který bude reprezentovat USA. v Davis Cupu je 20letý Arthur Ashe z New Jersey. Američané hrají ve finále amerického pásmu s Mexikem, které se loni postaralo o překvapení, když právě Američan porazil. V postupu do finále Mexičané přesvědčivě vyhráli nad Kanadou.

DUKLA Praha vyhrála již po třetí mezinárodní turnaj v USA. V prvním zápase porazila anglický klub West Ham 1-0 a v druhém 1-1 remisovala.

REV. HRUBÝ NA KONFERENCI SVĚTOVÉ RADY CÍRKVÍ

(New York.) — Rev. Blahoslav Hrubý, člen oddělení pro mezinárodní záležitosti při Národní radě církvi v USA (National Council of Churches) se sídlem v New Yorku, zúčastní se zasedání ústředního výboru Světové rady církvi (World Council of Churches) v Rochesteru, N. Y. ve dnech 26. srpna až 3. září 1963. Světová rada církvi, která má sídlo v Ženevě ve Švýcarsku, sdružuje převážnou většinu protestantských a pravoslavných církví z celého světa, včetně SSSR, Československa a ostatních komunistických zemí.

Ústřední výbor je zákonodárným shromážděním Světové rady církvi a schází se každý rok střídavě v různých zemích. Světová rada církvi byla ustavena na světové ekumenické konferenci v Amsterdamu, v Holandsku, v létě 1948. Jednou z hlavních snah Světové rady církvi je prohloubení spolupráce mezi církvemi a národy. Čtyřlůbný kus práce byl vykonán v nejrůznějších pomocných akcích pro uprchlíky v Evropě, Asii a Africe.

Na schůzi v Rochesteru budou m. j. jmenováni úřední pozorovatelé Světové rady církvi na druhou část Vatikánského koncilu. Vatikán bude mít své pozorovatele na zasedání Rady v Rochesteru, N. Y.

Před odjezdem za zasedání Světové rady církvi Rev. B. Hrubý byl hostem CANARSIE REFORMED CHURCH (Conklin Avenue and East 93rd Street, Brooklyn) v neděli 11. srpna v 9:30 ráno. Tématem jeho kázání byl "Christian Dialogue Between East and West". V neděli dne 25. srpna v 11:00 A.M. Rev. Hrubý bude kázat při anglických službách Božích v Adams Parkhurst Memorial Presbyterian Church na 30. ulici a 3. avenue. (CSPTS)

JOHN GREGOR
Dovoluje si oznámit, že opět provádí veškerý Plumbing Heating, opravy a nové práce, pod firmou
QUALITY PLUMBING & HEATING COMPANY
Volejte LE 3-8396

ČESKÁ CUKRÁRNA V HAMILTON
doporučuje
všechné dorty
mandlové a ořechové,
české punčové dorty
a výborné zákusky
JOE'S
BAKERY & COFFEE SHOP
218 KING ST. E. — JA 9-1323
Naučíte se tu kávu!

NOVÉ KOŽICHY
NA MÍRU. PŘE-
MODELOVÁNÍ
Zboží se zárukou
Odborné opravy
FRANK PECH
238 KING ST. E., HAMILTON,
Ontario Tel.: JA 2-8925

L. LUNSKÝ, OPTIK
Prohlídky očí - Zhotovení brýlí
Prvotřídní kvalita
Hovoříme česky
470 COLLEGE ST., TORONTO
WA 1-3924

Ušetříte na nábytku,
když nakoupíte přímo v továrně
UNITED FURNITURE FACTORIES
Showrooms
511 KING ST. W. - EM. 8-7316
Stereo HI-FI importujeme přímo
z Německa
3 POKOJE \$ 159.00

kartáčovým otiskem. — Sazba pro celou jednu stránku velkého novinového formátu se tak dá vysadit za sedm minut.
A kdo nařizuje robotovi, co sázet? Právě redaktor. Píše svou zprávu či článek na elektrickém psacím stroji, který současně perforuje papírovou pásku. Ta jde do přístroje, ve kterém čeká, až dojde další páska s opravami redaktorova rukopisu. Přístroj podle této druhé pásky opraví první pásku a odevzdá ji sázecímu robotovi.
Kdo opravuje redaktorovi rukopis? Řekneme šéf rubriky nebo šéfredaktor, a zatím ještě přímo na rukopisu. Ale za několik dalších let si bude redaktorův rukopis promítat na jednu z televizních obrazovek na svém stole. Na další si promítne zprávu tiskové agentury. Na další materiál z knihovny a z archivu. Na další fotografie. Na další titulky. To všechno skoro automaticky, stlačováním knoflíků nebo na pokyn vyřčený do mikrofónu. Elektronický mozek si zapamatuje všechna jeho rozhodnutí a na příslušný pokyn je provede. Pak si šéf ještě zkontroluje hotovou stránku promítnutou na obrazovku, zmáčkne poslední knoflík a po několika vtečinách se rozběhne rotačka.

PŘED DESETI LETY
... Malenkov, tehdejší min. předseda Sovětského svazu oznámil, že Sovětský svaz má v rukou bombu. Prohlásil dále, že Sovětský svaz a Čínská lidová republika jsou na věky spojeny velkým a nezměnitelným přátelstvím.
... Batista, diktátor Kuby oznámil zničení povstaleckých jednotek v provincii Oriente a prohlásil, že jakýkoliv pokus o svržení jeho režimu bude krvavě potlačen.

YAROSLAV HUEBER

ADVOKÁT a NOTÁŘ
347. BAY STREET
Suite 210
Tel.: EMpire 8-5536 - 927-1196
Toronto 1

PROCK INSURANCE AGENCY

124 PANDORA CIRCLE
SCARBORO, ONT.
AXminster 3-7916

AUTO - POZAR - BONDY
Dopravní a všeobecné pojištění
Výhodnější a levnější podmínky
Auto - financování

EVROPSKÁ LÉKARNA
posílá